

DECYZJA KOMISJI

z dnia 10 czerwca 2008 r.

wprowadzająca specjalne warunki w odniesieniu do przywozu oleju słonecznikowego pochodzącego i wysyłanego z Ukrainy z powodu ryzyka zanieczyszczenia olejem mineralnym

(notyfikowana jako dokument nr C(2008) 2709)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2008/433/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności⁽¹⁾, w szczególności jego art. 53 ust. 2, akapit drugi,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 23 kwietnia 2008 r. w systemie wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt (RASFF) odnotowano zawiadomienie o oleju słonecznikowym pochodzącym z Ukrainy, zanieczyszczonym wysokim stężeniem oleju mineralnego. Zanieczyszczenie olejem mineralnym zostało następnie stwierdzone w licznych przesyłkach surowego oleju słonecznikowego pochodzącego z Ukrainy przywiezionych do Wspólnoty w ostatnich miesiącach. Olej słonecznikowy zawierający wysokie stężenie oleju mineralnego jest niezdalny do spożycia przez ludzi, a zatem uznaje się go za niebezpieczny. Źródło zanieczyszczenia jest jak dotąd nieznanne.
- (2) Komisja Europejska wielokrotnie apelowała do władz ukraińskich o dostarczenie informacji na temat pochodzenia zanieczyszczeń oraz podjętych środków mających im zapobiec w przyszłości. Od władz ukraińskich oczekiwano również gwarancji ustanowienia skutecznych środków zmierzających do zapewnienia kontroli wyrywkowych i analiz na obecność oleju mineralnego w partiach oleju słonecznikowego opuszczających Ukrainę i przeznaczonych do Wspólnoty Europejskiej.
- (3) Na Ukrainie prowadzone jest postępowanie śledcze zmierzające do ustalenia źródła zanieczyszczeń. Władze ukraińskie zobowiązały się poza tym do ustanowienia odpowiedniego systemu kontroli, który zagwarantuje zaświadczenie nieobecności niedopuszczalnych stężeń oleju mineralnego we wszystkich partiach oleju słonecznikowego przeznaczanych na wywóz do Unii Europejskiej. Komisji należy jednak jeszcze dostarczyć szczegółowy funkcjonowania tego systemu kontroli. Komisja powinna następnie dokonać oceny systemu kontroli i zaświadczeń w celu zweryfikowania jego dokładności i wiarygodności,

tak, aby zagwarantować, że olej słonecznikowy wywożony do Wspólnoty w żadnym wypadku nie zawiera oleju mineralnego w stężeniu czyniącym go niezdalnym do spożycia przez ludzi. Konieczne są gwarancje, że do czasu wprowadzenia w życie, ocenienia i zatwierdzenia przez Komisję takiego systemu kontroli i zaświadczeń wywóz oleju słonecznikowego do Wspólnoty zostanie całkowicie wstrzymany. Komisja dokona oceny systemu kontroli i zaświadczeń w oparciu o szczegółowe informacje, jakich dostarczą władze ukraińskie.

- (4) W odpowiedzi na prośbę Komisji o przeprowadzenie oceny zagrożeń w związku z zanieczyszczeniem oleju słonecznikowego olejem mineralnym, Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) wydał oświadczenie w sprawie zanieczyszczenia oleju słonecznikowego przywożonego z Ukrainy olejem mineralnym. Oświadczenie odnosi się do ocen przeprowadzonych przez Wspólny Komitet Ekspertów FAO/WHO ds. dodatków do żywności (JECFA), wskazujących na zróżnicowany poziom toksyczności uzależniony od rodzaju oleju mineralnego. EFSA doszedł do wniosku, że w świetle dostępnych danych analitycznych dotyczących zanieczyszczonego oleju słonecznikowego z Ukrainy, wykryty olej mineralny charakteryzował się dużą lepkością. Przyjmując szacunkowy poziom narażenia, EFSA stwierdził, że narażenie na kontakt z olejem słonecznikowym zanieczyszczonym olejem mineralnym o dużej lepkości towarzyszące spożyciu przez ludzi, jakkolwiek niepożądane, w tym przypadku nie budzi obaw z punktu widzenia ochrony zdrowia publicznego. Zważywszy, że źródła skażenia nie udało się jak dotąd ustalić z pewnością, pozostaje domniemane zagrożenie związane z obecnością niedopuszczalnie wysokich stężeń oleju mineralnego w oleju słonecznikowym.
- (5) Zważywszy na poziom ryzyka, nawet po zaakceptowaniu systemu kontroli i zaświadczeń przez Komisję, państwa członkowskie powinny przeprowadzić kontrolę zawartości oleju mineralnego zgodnej z zawartością zadeklarowaną w świadectwie w każdej partii importowanego oleju słonecznikowego. Taki system podwójnej kontroli jest uzasadniony i nieodzowny w celu zapewnienia dodatkowych gwarancji dokładności i wiarygodności systemu kontroli i zaświadczeń ustanowionego przez władze ukraińskie. Koszty przeprowadzanych kontroli powinni ponieść importerzy odpowiedzialni za przywóz. Państwa członkowskie powinny powiadamiać Komisję w przypadku niepomyślnych wyników kontroli za pomocą systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt; zaś wyniki pomyślne należy przekazywać Komisji w terminie trzymiesięcznym. Obowiązek powiadamiania wiąże się z koniecznością przeglądu obowiązujących środków.

⁽¹⁾ Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 202/2008 (Dz.U. L 60 z 5.3.2008, s. 17).

- (6) Artykuł 53 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 przewiduje możliwość przyjęcia stosownych wspólnotowych środków nadzwyczajnych dla żywności i pasz przywożonych z kraju trzeciego w celach ochrony zdrowia ludzkiego, zdrowia zwierząt lub środowiska, w przypadku gdy takie ryzyko nie może być zadowalająco ograniczone za pomocą środków podjętych przez poszczególne państwa członkowskie.
- (7) Do czasu wydania oceny i zatwierdzenia systemu kontroli i zaświadczeń, który zostanie ustanowiony przez władze ukraińskie, należy zaprzestać przywozu oleju słonecznikowego pochodzącego lub wysyłanego z terytorium Ukrainy z powodu ryzyka zanieczyszczenia olejem mineralnym.
- (8) Państwa członkowskie zostały powiadomione o odnotowanym zanieczyszczeniu i podjęły stosowne kroki zmierzające do wycofania zanieczyszczonego oleju słonecznikowego i produktów zawierających zanieczyszczony olej słonecznikowy wprowadzonych już do obrotu, zgodnie z zaleceniem Komisji Europejskiej przekazanym za pośrednictwem systemu wczesnego ostrzeżenia w zakresie żywności i pasz (RASFF).
- (9) Zważywszy na pilny charakter sprawy, w oczekiwaniu na spotkanie Stałego Komitetu ds. Łączucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt oraz po powiadomieniu władz Ukrainy, w dniu 23 maja 2008 r. Komisja przyjęła decyzję 2008/388/WE wprowadzającą specjalne warunki w odniesieniu do przywozu oleju słonecznikowego pochodzącego i wysyłanego z Ukrainy z powodu ryzyka zanieczyszczenia olejem mineralnym⁽¹⁾, zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 53 ust. 2, akapit pierwszy rozporządzenia (WE) nr 178/2002.
- (10) Środki, o których mowa powyżej, należy potwierdzić i uzupełnić w odniesieniu do kosztów kontroli prowadzonych przez właściwe organy państw członkowskich.
- (11) Należy zatem uchylić i zastąpić decyzję Komisji 2008/388/WE.
- (12) Środki przewidziane w niniejszej decyzji są zgodne z opinią Stałego Komitetu ds. Łączucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Państwa członkowskie zabraniają przywozu oleju słonecznikowego objętego kodem CN 1512 11 91 lub 1512 19 90 10 pochodzącego lub wysyłanego z Ukrainy, (dalej zwanego „olejem słonecznikowym”), o ile nie towarzyszy mu ważne świadectwo potwierdzające brak niedopuszczalnego stężenia

oleju mineralnego, wyniki kontroli wrywkowej oraz analizy pod kątem obecności oleju mineralnego.

2. Świadectwo, o którym mowa w ust. 1, będzie ważne wyłącznie w odniesieniu do przesyłek oleju słonecznikowego importowanego do Wspólnoty, o ile kontrola wrywkowa i analiza danej partii oraz wystawienie świadectwa nastąpiły po dokonaniu przez Komisję oceny i formalnym zatwierdzeniu systemu kontroli i zaświadczeń ustanowionego przez władze ukraińskie.

3. Państwa członkowskie zostaną powiadomione o szczegółach funkcjonowania systemu kontroli i zaświadczeń ustanowionego przez władze ukraińskie oraz o formalnym zatwierdzeniu tego systemu przez Komisję za pośrednictwem Stałego Komitetu ds. Łączucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt.

4. Państwa członkowskie podejmą stosowne kroki zmierzające do kontroli wrywkowej i analizy każdej zgłoszonej do przywozu partii oleju słonecznikowego pochodzącego lub wysyłanego z terytorium Ukrainy, której towarzyszy ważne świadectwo, w celu zagwarantowania, że nie zawiera on oleju mineralnego o stężeniu przekraczającym poziom zadeklarowany w świadectwie.

Powiadają one Komisję o negatywnych wynikach poprzez system wczesnego ostrzegania w zakresie żywności i pasz. Korzystne wyniki są natomiast przekazywane Komisji co trzy miesiące.

5. Państwa członkowskie podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zagwarantowania, żeby olej słonecznikowy pochodzący lub wysyłany z Ukrainy a niespełniający wymogów tej decyzji nie był wprowadzany na rynek żywności i pasz.

6. Państwa członkowskie obciążają przedsiębiorstwa odpowiedzialne za przywóz kosztami, jakie pociąga za sobą wykonanie przepisów określonych w pkt 4 i 5.

Artykuł 2

Decyzja 2008/388/WE traci moc.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 10 czerwca 2008 r.

W imieniu Komisji
Androulla VASSILIOU
Członek Komisji

⁽¹⁾ Dz.U. L 136 z 24.5.2008, s. 43.